

Caban Y Faenol CYF

Polisi a chanllawiau amddiffyn oedolion

Mae'r polisiâu a'r canllawiau yn y ddogfen hon yn berthnasol i bob oedolyn sy'n gysylltiedig â Chaban Y Faenol CYF, gan gynnwys rhieni / gofalwyr / gwarchodwyr, aelodau staff, gwirfoddolwyr a gweithwyr o asiantaethau eraill, ymhlith eraill.

Mae Caban Y Faenol yn credu bod gan bawb yr hawl i fyw bywyd heb drais, ofn a chamdriniaeth. Mae gan bob oedolyn yr hawl i gael ei amddiffyn rhag niwed a chamfanteisio. Mae gan bob oedolyn yr hawl i annibyniaeth sy'n cynnwys elfen o risg. Bydd Caban Y faenol yn sicrhau bod unigolion yn gallu gwneud eu penderfyniadau eu hunain, a'u cynnwys yn y broses gwneud penderfyniadau.

Disgwylir i'r holl staff, aelodau pwyllgor a gwirfoddolwyr ddilyn y polisiâu a'r canllawiau hyn.

'Mae diogelu yn golygu amddiffyn hawl oedolyn i fyw'n ddiogel, yn rhydd rhag camdriniaeth ac esgeulustod. Mae'n ymwneud â phobl a sefydliadau yn gweithio gyda'i gilydd i atal ac atal y risgiau a'r profiad o gamdriniaeth neu esgeulustod, tra ar yr un pryd sicrhau bod lles yr oedolyn yn cael ei hybu gan gynnwys, lle bo'n briodol, ystyried eu safbwyntiau, eu dymuniadau, eu teimladau a'u teimladau. credoau wrth benderfynu ar unrhyw weithred. Rhaid i hyn gydnabod bod gan oedolion weithiau berthnasoedd rhyngbersonol cymhleth a gallant fod yn amwys, yn aneglur neu'n afrealistig ynghylch eu hamgylchiadau personol.'

Canllawiau Statudol Gofal a Chymorth, Yr Adran Iechyd, Chwefror 2017

Mae Caban Y faenol wedi ymrwymo i sicrhau amgylchedd diogel i bob plentyn a theulu sy'n mynychu'r lleoliad. Mae gan bawb gyfrifoldeb i amddiffyn oedolion sy'n profi, neu mewn perygl o brofi cam-drin a / neu esgeulustod. Mae Caban Y Faenol yn seiliedig ar ymddiriedaeth a pharch, ac yn cydnabod bod gan oedolion sy'n wynebu risg yr hawl i gael eu hamddiffyn.

Mae diogelu rhag niwed, esgeulustod a chamdriniaeth yn gyfrifoldeb pob aelod o staff a gwirfoddolwr (pob ymarferydd) yn y lleoliad. Mae ymarferwyr Caban Y Faenol yn llwyr gydnabod eu cyfraniad at ddiogelu plant ac mae eu hymarfer yn cydymffurfio â Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2020. Bydd y polisi diogelu plant yn cael ei rannu gyda holl rieni, gofalwyr ac ymarferwyr y lleoliad. Bydd hyfforddiant diogelu plant yn cael ei fynychu a'i ddogfennu. Bydd yr holl staff wedi darllen, deall a llofnodi'r polisi hwn.

Mae nodau allweddol y polisi hwn wedi'u nodi mewn deddfwriaeth, sy'n cynnwys:

- Deddf Troseddau Rhyw 1956 a 2003,
- Gweithdrefnau Diogelu Cymru, 2020

Caban Y Faenol CYF

- Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015
- Canllawiau Deddf Atal 2015
- Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015
- Cytundeb rhannu gwybodaeth bersonol Cymru (WASPI)

Gweithdrefnau Diogelu Cymru 2020

- Bydd Caban Y Faenol yn lawrlwytho ap Gweithdrefnau Diogelu Cymru ac yn diweddarau'r ap yn rheolaidd i sicrhau bod y gweithdrefnau a'r canllawiau cywir wrth law. Bydd Caban Y Faenol yn cyfeirio rhieni a gofalwyr at y gweithdrefnau ar-lein: diogelu.cymru
- Bydd copi o ap Gweithdrefnau Diogelu Cymru ar gael yn y lleoliad i rieni / gofalwyr ei weld.

Diogelu mewn Gweithgareddau Ar-lein

- Bydd unrhyw weithgaredd ar-lein a drefnir gan Caban y Faenol yn gweithredu o fewn yr egwyddorion diogelu ac ymarfer da yn y ddogfen hon ac yn y **Polisi Amddiffyn Plant**.

DIFFINIADAU O FATHAU O GAM-DRIN

Yng Nghymru, diffinnir cam-drin oedolion o dan y categorïau canlynol:

- **Corfforol**, gan gynnwys taro, slapio, gwthio, cicio, camddefnyddio meddyginiaeth, ataliaeth neu sancsiynau amhriodol.
- **Rhywiol**, gan gynnwys trais, amlygiad anweddus, aflonyddu rhywiol, edrych neu gyffwrdd rhywiol amhriodol, pryfocio neu ensyniadau rhywiol, ffotograffiaeth rywiol neu orfodi pornograffi neu dyst i weithredoedd rhywiol, amlygiad anweddus, ymosodiad rhywiol neu weithgaredd rhywiol arall nad yw'r oedolyn wedi'i wneud. wedi cydsynio i, neu dan bwysau i gydsynio i.
- **Seicolegol/Emosiynol**, gan gynnwys bygythiadau o niwed neu adael, amddifadu o gyswllt, codi cywilydd, beio, rheoli, bygwth, gorfodi, aflonyddu, cam-drin geiriol, tynnu neu ynysu oddi wrth wasanaethau neu rwydweithiau cefnogi.
- **Esgeulustod**, gan gynnwys anwybyddu anghenion meddygol neu gorfforol, methu â darparu mynediad at wasanaethau cymdeithasol, iechyd neu addysgol priodol, methu â darparu hanfodion bywyd megis digon o fwyd, meddyginiaeth, maeth a chynhesrwydd.

Caban Y Faenol CYF

- **Ariannol**, gan gynnwys lladrad, twyll, sgamiau rhyngwyd, gorfodaeth wrth ymwneud â threfniadau ariannol oedolyn, gan gynnwys ewyllysiau, eiddo, etifeddiaeth neu drafodion ariannol, camddefnyddio eiddo, asedau neu fudd-daliadau.

Trais yn Erbyn Merched

Mae'r Cenhedloedd Unedig yn diffinio Trais yn Erbyn Menywod fel *“unrhyw weithred o drais ar sail rhywedd sy'n arwain at, neu sy'n debygol o arwain at, niwed neu ddioddefaint corfforol, rhywiol neu seicolegol i fenywod, gan gynnwys bygythiadau o weithredoedd o'r fath, gorfodaeth neu amddifadu o ryddid yn fympwyl. , boed yn digwydd mewn bywyd cyhoeddus neu breifat.”*

all hyn gynnwys (ymhlith pethau eraill): Trais corfforol, cam-drin rhywiol a seicolegol sy'n digwydd o fewn teulu, gan gynnwys curo, cam-drin plant benywaidd yn rhywiol yn y cartref, trais yn ymwneud â gwaddol, trais priodasol, anffurfio organau cenhedlu benywod ac arferion traddodiadol niweidiol eraill. i fenywod, trais nad yw'n briodasol a chamfanteisio. Trais corfforol, cam-drin rhywiol a seicolegol sy'n digwydd yn y gymuned gyffredinol, gan gynnwys trais, cam-drin rhywiol, aflonyddu rhywiol yn y gweithle, lleoliadau addysgol a meysydd eraill; masnachu mewn merched a phuteindra gorfodol. Trais corfforol, cam-drin rhywiol a seicolegol a gyflawnir neu a ganiateir gan y Wladwriaeth, lle bynnag y mae'n digwydd.

Cam-drin Domestig

Mae'r Swyddfa Gartref yn diffinio trais neu gam-drin domestig fel:

“... cyflwr o lesiant lle mae'r unigolyn yn sylweddoli ei alluoedd ei hun, yn gallu ymdopi â straen arferol bywyd, yn gallu gweithio'n gynhyrchiol a ffrwythlon, ac yn gallu gwneud cyfraniad i'w gymuned.”

ARWYDDION A DANGOSYDDION CAM-DRIN AC ESGEULUSTOD

Gall cam-drin ddigwydd mewn unrhyw gyd-destun, a chael ei gyflawni gan bob math o gyflawnwr. Gall unrhyw un yn y lleoliad amau bod oedolyn yn cael ei gam-drin neu ei esgeuluso, o fewn neu oddi allan i Gaban y Faenol. Mae yna lawer o arwyddion a dangosyddion cam-drin a all awgrymu bod person yn cael ei gam-drin neu ei esgeuluso. Mae'r rhain yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i:

- Cleisiau neu anafiadau anesboniadwy – neu ddiffyg sylw meddygol pan fo anaf yn bresennol.
- Eiddo neu arian ar goll.

Caban Y Faenol CYF

- Colli pwysau neu ennill pwysau eithafol, ymddangosiad blêr neu hylendid personol gwael.
- Newid yn ymddygiad neu hyder yr unigolyn. Er enghraifft, gall yr unigolyn dynnu'n ôl pan siaradir ag ef.
- Hunan-niweidio
- Ofn grŵp penodol o bobl neu unigolyn.
- Gallant ddatgelu i chi / person arall eu bod yn cael eu cam-drin.
- Gallant gael eu haflonyddu oherwydd bod ganddynt, neu y canfyddir bod ganddynt, nodweddion gwarchodedig.
- Derbyn negeseuon rhywiol digroeso.
- Bygythiadau o niwed corfforol gan oedolyn arall.

ADRODD DATGELU GAN / PRYDER YNGHYLCH OEDOLYN

Nid oes disgwyl i staff, aelodau pwyllgor na gwirfoddolwyr Caban y Faenol fod yn arbenigwyr ar faterion diogelu; fodd bynnag mae'n ddyletswydd ar bob oedolyn i fod yn wyliadwrus ac i ymateb yn briodol i amheuon o arfer gwael, cam-drin neu fwlio. Dylent hefyd ymateb i unrhyw arwyddion y gall cam-drin fod yn digwydd y tu allan i'r lleoliad.

Yn wahanol i weithdrefnau **Amddiffyn Plant**, lle bynnag y bo modd rhaid i chi gael caniatâd yr oedolyn cyn rhoi gwybod am ddatgeliad neu bryder.

Os oes gennych bryderon a / neu os dywedir wrthyhych am gamdriniaeth bosibl neu honedig, neu faterion ehangach yn ymwneud â lles, yna rhaid i chi adrodd hyn i **Swyddog Diogelu dynodedig Caban y Faenol**.

Os ydych yn pryderu bod rhywun mewn perygl uniongyrchol, cysylltwch â'r Heddlu ar 999 ar unwaith. Pan fyddwch yn amau bod trosedd yn cael ei chyflawni rhaid i chi gynnwys yr Heddlu.

Dylai diogelu oedolion gael ei arwain gan yr unigolyn, a dylai fod yn seiliedig ar ganlyniadau.

Wrth ystyried eich pryder mae'n bwysig eich bod hefyd yn sicrhau eich bod yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r unigolyn am unrhyw benderfyniadau a wnaed neu weithdrefnau a gyflawnwyd, a'ch bod yn ystyried eu hanghenion a'u dymuniadau bob amser. Dylid trafod pryderon gyda'r oedolyn i gael eu barn ynglŷn â'r hyn yr hoffai ddigwydd, a dylent fod yn rhan o'r broses ddiogelu, gan roi caniatâd i rannu gwybodaeth y tu allan i'r sefydliad os oes angen.

Nid yw hyn yn golygu bod y cyfrifoldeb ar staff neu aelodau pwyllgor neu wirfoddolwyr i benderfynu a yw sefyllfa yn arfer gwael, yn gamdriniaeth neu'n fwlio, ond mae ganddynt gyfrifoldeb i gofnodi unrhyw bryderon.

Caban Y Faenol CYF

Gyda chaniatâd yr unigolyn, rhaid **hysbysu Swyddog Diogelu dynodedig Caban y Faenol** a chysylltu â **Thîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol**.

Cofnodi Datgeliad / Pryder

Nodwch nodiadau byr pan fydd yr oedolyn yn gwneud y datgeliad neu pan fydd pryder yn codi.

- Ysgrifennwch nodiadau manwl cyn gynted â phosibl ar ôl y datgeliad.
- Peidiwch â dinistrio'r nodiadau gwreiddiol – efallai y bydd eu hangen yn y llys.
- Sylwch ar y canlynol:
 - Dyddiad
 - Amser
 - Lleoliad
 - Y geiriau a ddefnyddir gan yr oedolyn
 - Sut roedd yr oedolyn yn ymddangos i chi – byddwch yn benodol
 - Yr union eiriad a ddefnyddir gan yr oedolyn, gan gynnwys unrhyw ymadroddion llafar / rhegfeydd
 - Yr awyrgylch y gwnaed y datgeliad ynddo
 -
- Cofnodwch ddatganiadau ac arsylwadau diduedd, nid eich dehongliad neu ragfarnau personol eich hun
- Sicrhewch fod y cofnod yn ffeithiol
- Storio'r cofnod yn ddiogel, yn unol â gofynion Diogelu Data a GDPR

Byddwch yn ymwybodol o'r angen i gadw'r wybodaeth hon yn gyfrinachol bob amser. Dim ond ar sail angen gwybod y dylid ei rannu.

Adrodd am Ddatgeliad / Pryder

- Cyfeirio yn uniongyrchol at Swyddog Diogelu dynodedig Caban Y Faenol
- Dilyn y camau a amlinellir yn y Polisi Diogelu Oedolion perthnasol
- Peidiwch â thrafod y datgeliad na'r camau yr ydych wedi'u cymryd ag unrhyw un heblaw'r rhai y mae angen eu hysbysu er mwyn adrodd am y datgeliad.

Os yw'r mater yn un brys ac yn ymwneud â diogelwch oedolyn sydd mewn perygl dybryd, cysylltwch â'r gwasanaethau brys ar unwaith.

Caban Y Faenol CYF

Cyfrinachedd

Perchir hawl yr unigolyn i breifatrwydd ac urddas bob amser, a chydabyddir cadw gwybodaeth yn gyfrinachol bob amser fel arfer da. Ym mhob sefyllfa cymerir yn ganiataol bod gan yr oedolyn y gallu i wneud ei benderfyniadau ei hun, oni bai y profir na all wneud hynny. Cyn belled ag y bo modd, rhaid ceisio caniatâd gwybodus yr unigolyn. **Ni ddylid byth addo cyfrinachedd llwyr, oherwydd gallai hyn lesteirio'r nod o ddiogelu pobl.**

Nid yw cadw cyfrinachedd yn ymwneud â chadw cyfrinachau; mae'n golygu bod yn rhaid cyfyngu gwybodaeth a thrafodaethau i'r rhai sy'n rheoli ac yn cefnogi'r achos. Bydd datgeliad i'r rhai sydd angen bod yn rhan o'r achos yn cael ei drafod a'i gytuno gyda'r oedolyn cyn rhannu gwybodaeth. Er mwyn sicrhau'r canlyniad gorau i'r unigolyn, bydd gwybodaeth yn cael ei rhannu ar sail angen yn unig.

Mewn rhai amgylchiadau efallai y bydd angen rhannu gwybodaeth ag asiantaethau eraill. Mae sefyllfaoedd dywededig yn cynnwys:

- Lle mae risg o ddifrod difrifol i'r gosodiad (Caban Y Faenol) a / neu ddiogelwch y cyhoedd;
- Pan asesir bod y risg i'r dioddefwr o gamdriniaeth, trais neu esgeulustod mor fawr fel bod posibilrwydd sylweddol o niwed difrifol iawn ar unwaith, neu fod bywyd mewn perygl;
- Lle mae lle i amau bod plant, pobl ifanc neu oedolion agored i niwed mewn perygl.

Os oes angen cymorth i asesu lefelau risg, gall y **Swyddog Diogelu** neu'r unigolyn gysylltu â **Ilinell gymorth Byw Heb Ofn**, sef Gwasanaeth Llywodraeth Cymru sy'n darparu cyngor a gwybodaeth i ddynion a menywod sy'n ddioddefwyr trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol. Mae hefyd yn wasanaeth gwybodaeth i unigolion sy'n poeni am rywun y maent yn ei adnabod, ac i asiantaethau/cyflogwyr sydd angen gwybodaeth am y cymorth sydd ar gael i oedolion a phlant yng Nghymru.

Caniatâd a Rhannu Gwybodaeth

Mae rhannu gwybodaeth gyda'r bobl iawn yn ganolog i arfer da wrth ddiogelu oedolion.

Er ein bod yn ceisio cael caniatâd yr unigolyn cyn adrodd i'r tîm diogelu oedolion lleol, mae rhai amgylchiadau pan fydd angen i ni weithredu heb ganiatâd yr oedolyn. Weithiau efallai na fydd oedolyn mewn perygl am i chi weithredu ar eu pryderon na'u datgelu. Gall hyn fod oherwydd eu bod yn ofni, neu'n ofnus o'r ôl-ffeithiau a allai ddigwydd os byddwch yn gweithredu ar eu datgeliad, neu nad ydynt yn ymwybodol bod cam-drin yn digwydd.

Caban Y Faenol CYF

Rhannu Gwybodaeth a Datgelu Pryder heb Ganiatâd

Mae'n briodol datgelu pryderon heb ganiatâd oedolyn pan:

- Mae gennych le i gredu y bydd niwed parhaol yn cael effaith andwyol ar iechyd / lles yr oedolyn.
- Gall pobl eraill, gan gynnwys plant, fod mewn perygl neu mewn perygl gan y troseddwr.
- Mae'n angenrheidiol i atal gweithred droseddol, neu fod trosedd difrifol wedi'i chyflawni.
- Gall rhannu'r wybodaeth helpu i atal trosedd a chamdriniaeth rhag digwydd
- Gall yr unigolyn fod dan orfodaeth.
- Mae gan y camdriniwr honedig anghenion gofal a chymorth a gall fod mewn perygl hefyd.

Ni ddylech gadw pryderon ynghylch oedolion mewn perygl i chi'ch hun. Eglurwch i'r oedolyn fod yn rhaid i chi drosglwyddo'r pryder i **Swyddog Diogelu Cavan Y Faenol a/neu Dîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol**, gan fod gennych ddyletswydd gofal i wneud hynny.

POLISI AMDDIFFYN OEDOLION MEWN RISG

Polisi Amddiffyn Oedolion Mewn Perygl

Diffinnir Oedolyn Agored i Niwed gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014 (Cymru) fel oedolyn dros 18 oed sydd:

- a) yn profi neu mewn perygl o gael ei gam-drin neu ei esgeuluso,
- b) y mae arno anghenion am ofal a chymorth (pa un a yw'r awdurdod yn diwallu unrhyw un o'r anghenion hynny ai peidio), ac
- c) o ganlyniad i'r anghenion hynny yn methu ag amddiffyn ei hun rhag y cam-drin neu'r esgeulustod neu'r risg o hynny.

CÔD YMARFER

Caban Y Faenol CYF

Mae gan bawb gyfrifoldeb i ddiogelu oedolion sy'n dioddef, neu sydd mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso.

Mae Caban Y Faenol yn cydnabod rolau a chyfrifoldebau sefydliadau statudol o ran diogelu oedolion, ac yn ymrwymo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.

Pe bai pryder yn codi ynghylch newid mewn ymddygiad, neu unrhyw arwyddion anesboniadwy o anaf corfforol mewn oedolyn sy'n gysylltiedig â Chaban, neu os oes sail i amau bod oedolyn yn cael ei gam-drin, oherwydd arwyddion o gam-drin corfforol neu esgeulustod, dangosyddion ymddygiad neu ddatgeliad gan yr unigolyn dan sylw, yna disgwylir i chi weithredu ar unwaith drwy ddilyn y camau a amlinellir yn y polisi hwn a'r canllawiau hyn, gan ddilyn y canllawiau a nodir yn **yr adran Datgelu gan / Pryder Ynglŷn ag Oedolyn**.

POLISI TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAM-DRIN DOMESTIG A THRAIS RHYWIOL

CÔD YMARFER

Mae gan bawb gyfrifoldeb i ddiogelu oedolion sy'n dioddef, neu mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso. Nid yw Caban y Faenol yn goddef cam-drin domestig, trais nac esgeulustod o fewn neu oddi allan i'r lleoliad.

Mae Caban Y Faenol yn cydnabod rolau a chyfrifoldebau sefydliadau statudol o ran diogelu oedolion, ac yn ymrwymo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.

Pe bai pryder yn codi ynghylch newid mewn ymddygiad, neu unrhyw arwyddion anesboniadwy o gam-drin corfforol mewn oedolyn sy'n gysylltiedig â'r lleoliad, neu os oes sail i amau bod oedolyn yn cael ei gam-drin, oherwydd arwyddion o niwed corfforol neu esgeulustod, dangosyddion ymddygiad neu a datgeliad gan yr unigolyn dan sylw, yna disgwylir i chi weithredu ar unwaith drwy ddilyn y camau a amlinellir yn y polisi hwn a'r canllawiau hyn, gan ddilyn y canllawiau a nodir yn **yr adran Datgelu gan / Pryder Ynglŷn ag Oedolyn**.

Bydd Caban y Faenol yn:

- darparu amgylchedd diogel i blant a theuluoedd sy'n defnyddio'r gwasanaeth.
- helpu unigolion sy'n dioddef o gam-drin domestig / trais i fod yn ddigon hyderus i geisio cymorth yn y lleoliad.

Caban Y Faenol CYF

- diogelu a chynnal cyfrinachedd yr unigolyn sy'n dioddef o gamdriniaeth, trais neu esgeulustod, cyn belled ag y bo'n gyfreithlon ac yn ddiogel i wneud hynny (gweler yr adran Datgelu gan / Pryder Ynglŷn ag Oedolyn y polisi hwn am fanylion pellach.)
- manteisio ar gyfleoedd i staff, gwirfoddolwyr ac aelodau pwyllgor gwirfoddol ddatblygu ymwybyddiaeth o, a gallu ymateb yn broffesiynol a chefnogol i sefyllfaoedd yn ymwneud â chamdriniaeth, trais, esgeulustod neu gaethwasiaeth fodern.
- sicrhau ymateb priodol i unigolion eraill sy'n dod i gysylltiad â Chaban y Faenol ac sy'n cyflawni trais domestig a / neu gamdriniaeth.
- cysylltu â **Thîm Diogelu'r Cyngor Sir** os oes sail i amau bod unigolyn yn dioddef o gamdriniaeth, trais a/neu esgeulustod, neu'n ddioddefwr caethwasiaeth fodern. Bydd angen gwneud hyn o fewn 24 awr i'r datgeliad/cyhuddiad.
- sicrhau bod aelodau staff, gwirfoddolwyr neu aelodau pwyllgor sy'n cyflawni achosion o gam-drin domestig / trais yn y lleoliad yn cael eu trin yn briodol. Bydd hyn yn golygu dilyn y drefn ddisgyblu a nodir yn y **Polisi Staffio**.
- cysylltu â'r Heddlu ar unwaith pan gredir bod unigolyn mewn perygl uniongyrchol.

Os bydd digwyddiad yn digwydd yn y lleoliad, dylid cofnodi hyn, a dilyn y polisiâu **Cloi i Lawr, Amddiffyn Plant a Diogelu Oedolion**. Efallai y bydd angen i chi gefnogi'r unigolyn i geisio cyngor cyfreithiol ynghylch cymryd gwaharddeb yn erbyn y troseddwr yng nghyffiniau Caban y Faenol.

Pe bai unrhyw bryder yn codi ynghylch ymddygiad oedolyn sy'n gysylltiedig â'r lleoliad, neu os byddwch yn dod yn ymwybodol o unrhyw arwyddion neu amheuan bod oedolyn yn dioddef oherwydd trais neu esgeulustod, disgwylir i chi weithredu ar unwaith drwy ddilyn y camau a amlinellir yn **Atodiad 1: Siart Llif: Trais yn erbyn Menywod, Trais Rhywiol a Cham-drin Domestig**.

POLISI MASNACHU DYNOL A CHAETHWASIAETH FODERN

Bydd dioddefwyr caethwasiaeth yn aml yn cael eu symud o gwmpas, neu eu masnachu, gan y rhai sy'n eu rheoli. Mae person yn cael ei fasnachu os yw'n cael ei ddwyn i wlad (neu ei symud o gwmpas y wlad) gan bobl eraill sy'n eu twyllo, yn eu bygwth, yn eu dychryn neu'n eu hanafu, neu'n eu gorfodi i weithio neu wneud pethau eraill nad ydynt yn dymuno eu gwneud.

Mae dioddefwyr yn aml yn bobl fregus sy'n cael eu twyllo i fasnachu mewn pobl a chaethwasanaeth gan addewidion ffug o waith, addysg a hyd yn oed perthnasoedd rhamantus. Er bod llawer o ddioddefwyr yn fewnfudwyr sy'n cael eu masnachu i'r DU o wledydd eraill, efallai eu bod nhw hefyd wedi cael eu geni a'u magu yn y wlad hon.

Caban Y Faenol CYF

Gall fod yn anodd nodi dioddefwyr posibl caethwasiaeth a chamfanteisio. Gall dioddefwyr fod o unrhyw oedran, yn ddynion neu'n fenywod, o unrhyw ethnigrwydd. Gall rhai fod yn blant a phobl ifanc hyd yn oed. Mae'r rhain ymhlith yr arwyddion mwyaf cyffredin:

- Maent yn dioddef o ddiffyg maeth ac yn gwisgo'n wael, ychydig iawn o eiddo personol sydd ganddynt ac efallai'n gwisgo dillad sy'n anaddas ar gyfer y gwaith / tywydd.
- Mae ganddynt anafiadau corfforol neu arwyddion o hen anafiadau neu anafiadau difrifol, heb eu trin.
- Maent yn ymddangos yn encilgar neu'n ofnus.
- Nid ydynt yn gallu ateb cwestiynau a ofynnir iddynt, na siarad drostynt eu hunain, neu efallai bod ganddynt rywun gyda nhw sy'n siarad yn aml ar eu rhan. Os ydynt yn siarad gallant fod yn anghyson o ran y wybodaeth a ddarparwyd, gan gynnwys ffeithiau sylfaenol fel eu cyfeiriad.
- Nid oes ganddynt basbort, dogfennau adnabod na chyfrif banc.

CÔD YMARFER

- Mae gan Caban y Faenol ddyletswydd gyfreithiol a moesol i roi gwybod am unrhyw unigolyn yr ydym yn amau ei fod yn dioddef oherwydd caethwasiaeth neu fasnachu mewn pobl. Gallant fod yn staff, gwirfoddolwyr, aelodau pwyllgor neu aelodau ehangach o gymuned y lleoliad.
- Mae Caban y Faenol yn cydnabod rolau a chyfrifoldebau sefydliadau statudol o ran diogelu oedolion, ac yn ymrwmo i gydymffurfio â gweithdrefnau diogelu lleol.
- Pe bai unrhyw bryder yn codi ynghylch ymddygiad oedolyn sy'n gysylltiedig â'r gosodiadau hyn, neu os byddwch yn dod yn ymwybodol o unrhyw arwyddion neu amheuan bod oedolyn yn dioddef oherwydd caethwasiaeth fodern neu fasnachu mewn pobl, disgwylir i chi weithredu ar unwaith, trwy ddilyn y camau. fel yr amlinellir yn **Atodiad 2: Siart Llif: Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern.**

POLISI IECHYD MEDDWL A LLESIANT

Mae Caban Y Faenol CYF yn credu bod hybu iechyd meddwl positif ar draws ein cymuned yn bwysig ar gyfer iechyd corfforol a lles cymdeithasol.

Mae salwch meddwl a straen yn gysylltiedig â llawer o brif achosion salwch ac anabledd yn ein cymdeithas. Mae hybu a chadw lles meddyliol y gweithlu yn bwysig i iechyd corfforol, lles cymdeithasol a chynhyrchiant unigolion.

Caban Y Faenol CYF

Mae agweddau pwysig ar les meddwl yn cynnwys darparu gwybodaeth a chodi ymwybyddiaeth, sgiliau rheoli effeithiol i ddelio â materion yn ymwneud ag iechyd meddwl a straen, darparu awyrgylch gwaith cefnogol, a chynnig cyngor, cefnogaeth a chymorth i unrhyw un sy'n profi iechyd meddwl gwael neu sy'n dychwelyd i gwaith ar ôl cyfnod o absenoldeb yn ymwneud ag iechyd meddwl.

Mae mynd i'r afael â llesiant meddwl yn y gweithle yn helpu i gryfhau ffactorau cadarnhaol, amddiffynnol cyflogaeth, yn lleihau'r ffactor risg ar gyfer salwch meddwl ac yn gwella iechyd yn gyffredinol. Gall hefyd helpu i hybu cyflogaeth pobl sydd wedi profi cyflyrau iechyd meddwl a'u cefnogi unwaith y byddant yn gyflogedig.

CÔD YMARFER

Nod cyffredinol Caban Y Faenol yw sicrhau awyrgylch diogel i bob plentyn a theulu sy'n mynychu'r lleoliad.

Pe bai gan aelod o staff, gwirfoddolwr neu aelod pwyllgor bryderon ynghylch iechyd meddwl unigolyn arall o fewn y gymuned, e.e. rhiant plentyn sy'n mynychu lleoliad, dylent ddilyn y canllawiau a nodir yn y ddogfen hon, gan ddilyn y canllawiau a nodir yn yr adrodd ar **Ddatgeliad / Pryder am Oedolyn**.

Os yw'r pryder hefyd yn ymwneud â diogelwch plentyn, dylid hefyd ddilyn y canllawiau a nodir yn y **Polisi Amddiffyn Plant**.

CANLLAWIAU AR GYFER GWEITHREDU'R DDYLETSWYDD ATAL

Swyddog Diogelu Caban Y Faenol CYF yw Mrs Morfudd Roberts.

Y Dirprwy Swyddog Diogelu yw _____

Tîm Diogelu Oedolion yr Awdurdod Lleol, rhif ffôn: 01766 772577 01248 353551

Dyletswydd i Atal Eithafiaeth Dreisgar

Caban Y Faenol CYF

O 1 Gorffennaf 2015 mae gan ddarparwyr gofal plant cofrestredig ddyletswydd gyfreithiol i atal pobl rhag cael eu denu i eithafiaeth dreisgar a radical o dan adran 25 o Ddeddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch 2015.

Disgrifir y ddyletswydd hon fel y ddyletswydd 'Atal'.

Eithafiaeth dreisgar – Beth ydyw?

Pwrpas y strategaeth Prevent yw ymateb i, ac atal, amrywiol weithgareddau cysylltiedig â therfysgaeth yn y DU.

Fel rhan o'n dyletswyddau o dan y Ddeddf hon bydd Caban y Faenol yn sicrhau bod ein gwasanaeth yn croesawu pawb a bod ganddo ethos cryf sy'n seiliedig ar y gwerthoedd a ganlyn:

- manteisio ar gyfleoedd i fynychu neu ymgymryd â hyfforddiant arbenigol fel bod staff a'r Pwyllgor Rheoli yn deall eithafiaeth dreisgar, a'i effaith ar les plant.
- Parhau i weithredu ein polisiau cydraddoldeb gan gynnwys systemau disgyblu ar gyfer achosion o fwlio, gwahaniaethu ar sail hil, anabledd, oedran, rhyw, dewisiadau rhywiol, crefydd neu statws cymdeithasol

Mae Caban Y Faenol yn credu mewn rhyddid barn, cydraddoldeb, rhyddid crefyddol, amddiffyn lleiafrifoedd, goddefgarwch, tegwch a chyfiawnder ym mhob agwedd ar ein gwaith. Mae amddiffyn plant a diogelu eu lles yn sylfaenol i'n gwaith ac yn allweddol i sicrhau bod hawliau plant yn cael eu parchu.

Os oes tystiolaeth neu bryderon bod unrhyw blentyn neu oedolyn o fewn y gymuned mewn perygl o'r canlynol byddwn yn dilyn y camau a amlinellir yn ein **Polisi Amddiffyn Plant a Pholisïau Diogelu Oedolion**.

1. Byw mewn amgylchedd lle mae syniadau a chredoau yn hybu eithafiaeth dreisgar
2. Amau bod plentyn mewn perygl o gael ei gludo allan o'r wlad i le neu sefyllfa beryglus.

Dilynir y **Polisiau a gweithdrefnau Amddiffyn Plant a Diogelu Oedolion** i gofnodi ac adrodd ar y pryder. Gall pryderon godi oherwydd:

- rhywbeth y mae'r plentyn neu'r oedolyn wedi'i ddweud wrthym
- rhywbeth y mae aelod o staff wedi sylwi arno
- ymddygiad sy'n peri pryder
- sylwadau sy'n ymddangos ar-lein ar gyfryngau cymdeithasol
- ofnau a rennir gan deuluoedd eraill neu aelodau eraill o'r gymuned.

Caban Y Faenol CYF

Mae staff Caban y Faenol yn adnabod y plant a'r teuluoedd sy'n rhan o'r gymuned yn dda, a bydd barn broffesiynol yn cael ei defnyddio i sylwi ar newidiadau mewn ymddygiad neu bersonoliaeth a all fod yn destun pryder.

Mae Caban y faenol bob amser yn anelu at feithrin perthynas o ymddiriedaeth a pharch rhwng rhieni a gofalwyr. Mae adnabod rhieni a gofalwyr yn dda yn galluogi'r staff i arsylwi unrhyw faterion sy'n peri pryder a'u trafod yn unol â'n **Polisi Amddiffyn Plant a'n Polisiâu Diogelu Oedolion**.

Dylai aelodau staff, gwirfoddolwyr ac aelodau'r Pwyllgor Rheoli sy'n nodi neu'n dod yn ymw;

- Adrodd y pryder i Swyddog Diogelu Caban Y Faenol.
- Cofnodi'r manylion gan ddilyn y canllawiau a nodir yn y polisiâu Amddiffyn Plant a Diogelu Oedolion.ybodol o bryder ynghylch unigolyn:

Lle credir bod unigolyn / unigolion mewn perygl dybryd, bydd Caban y Faenol yn:

- Cysylltwch â'r Heddlu ar 999 os credwn fod unigolyn / unigolion mewn perygl dybryd.

Pan nad oes perygl uniongyrchol, byddwn yn:

- Cysylltu â Thîm Diogelu perthnasol y Cyngor Sir. Bydd angen gwneud hyn o fewn 24 awr i'r cyhuddiad / datgeliad.
- Os nad oes modd cysylltu â'r Tîm Diogelu, dylai Caban gysylltu â'r heddlu ar 101.
- Os nad yw hyn yn bosibl, byddwn yn cysylltu â'r llinell gymorth Gwrthderfysgaeth: 0800 789 321.

Gweler hefyd **Atodiad 4: Siart Llif: Adrodd am Bryder o dan y ddyletswydd 'ATAL'**.

DIOGELU OEDOLION: RÔL CABAN Y FAENOL CYF FEL CYFLOGWR

Yn ogystal â dilyn y camau a nodir yn y polisiâu a'r canllawiau hyn, mae Caban Y Faenol CYF yn cydnabod bod ganddo rôl benodol i'w chwarae fel cyflogwr.

Trais yn erbyn Menywod, Trais Rhywiol a Cham-drin Domestig

Os byddwn yn dod yn ymwybodol o achosion o drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a / neu drais rhywiol, yna fel cyflogwr bydd angen i ni drafod gyda'r gweithiwr a oes unrhyw risg i ddiogelwch y gweithiwr tra yn y gweithle. Os yw'r unigolyn yn credu

Caban Y Faenol CYF

bod hyn yn wir, bydd angen cynnal asesiad risg a chymryd camau i leihau'r risg yn y gweithle, e.e. mesurau diogelwch ychwanegol wrth fynedfa'r adeilad, atal galwadau ffôn, sicrhau nad yw'r unigolyn yn gweithio ar ei ben ei hun.

Unigolion sy'n cyflawni Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a / neu Drais Rhywiol

- Dylai aelodau staff, gwirfoddolwyr, aelodau pwyllgor neu eraill sy'n cyflawni trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a / neu drais rhywiol fod yn ymwybodol bod ymddygiad o'r fath yn mynd yn groes i'r polisi hwn. Mae rhai mathau o gam-drin a thrais yn weithredoedd troseddol.
- Bydd aelodau staff, gwirfoddolwyr, aelodau pwyllgor neu eraill sy'n cyflawni trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a / neu drais rhywiol yn cael eu disgyblu yn unol â'r weithdrefn ddisgyblu berthnasol.
- Mae'n rhaid i aelodau staff, gwirfoddolwyr neu bwyllgor sy'n cael eu cyhuddo, neu a geir yn euog o drais neu gamdriniaeth o'r fath ddatgan hynny'n ffurfiol i Caban y Faenol. Pan fo Caban Y Faenol o'r farn bod goblygiadau i'r cyhuddiad / collfarn o ran gwaith yr unigolyn (e.e. oherwydd ei fod yn gweithio gydag oedolion neu blant bregus), bydd angen cynnal ymholiad er mwyn asesu unrhyw risg a nodi unrhyw gamau a all fod. cael eu cymryd i liniaru'r sefyllfa, e.e. adleoli, atal dyletswyddau dros dro, symud i leoliad gwaith arall neu gamau priodol eraill.
- Mae Caban Y Faenol yn cydnabod dyletswydd gofal i'w holl weithwyr, a byddwn yn annog a chefnogi staff, gwirfoddolwyr a / neu aelodau pwyllgor sy'n cyflawni trais / cam-drin yn y cartref ond sy'n dewis yn wirfoddol i gael mynediad i'r gefnogaeth sydd ar gael trwy'r adran 'Parch.' gwasanaeth cefnogi.

Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern

Mae gan Caban Y Faenol CYF ddyletswydd gyfreithiol a moesol i adrodd am unigolion yr ydym yn amau eu bod yn ddioddefwyr caethwasiaeth fodern neu fasnachu pobl.

Yn ogystal â dilyn y camau a nodir yn y **polisi Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern**, wrth gyflogi aelod o staff bydd Caban y Faenol yn:

- sicrhau bod gan yr unigolyn yr hawl gyfreithiol i weithio yn y DU.
- Dilynwch y camau a amlinellir yn y **polisi Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern**
- Cyfeiriwch at Ganllawiau Ymarferol Masnachu Pobl y Swyddfa Gartref yn ôl yr angen.

Caban Y Faenol CYF

Iechyd Meddwl a Lles

Fel cyflogwr, nod Caban Y Faenol yw creu a hyrwyddo amgylchedd gwaith sy'n cefnogi lles meddwl ei holl staff, gwirfoddolwyr ac aelodau pwyllgor.

I'r nod hwn, bydd Caban y Faenol yn:

- hyrwyddo iechyd meddwl cadarnhaol i bob aelod o staff, gwirfoddolwyr a'u teuluoedd.
- sicrhau bod gan bob aelod o staff a gwirfoddolwr ddisgrifiad swydd, gyda rolau a chyfrifoldebau wedi'u diffinio'n glir.
- annog staff a gwirfoddolwyr i fynychu cyfleoedd hyfforddi perthnasol ynghylch nodi ac ymateb i faterion iechyd meddwl posibl eu hunain a rhai pobl eraill.
- gosod targedau realistig nad oes angen oriau gwaith afresymol arnynt er mwyn eu cyflawni.
- hyrwyddo diwylliant gwrth-fwllo a gwrth-aflonyddu.
- darparu cymorth priodol, anfeirniadol i unigolion sy'n profi problemau iechyd meddwl.
- rheoli gwrthdaro yn effeithiol a sicrhau bod y gweithle yn rhydd o fwlio, aflonyddu, gwahaniaethu a hiliaeth.
- sefydlu sianeli cyfathrebu dwy ffordd i sicrhau ymgysylltiad staff, yn enwedig yn ystod cyfnodau o newid sefydliadol.
- sicrhau bod unigolion sy'n dioddef o iechyd meddwl gwael yn cael eu trin yn deg ac yn gyson, ac nad ydynt yn cael eu gwneud i deimlo'n euog am brofi eu problemau.
- annog staff i ymgynghori â'u meddyg teulu neu gynghorydd o'u dewis.

GWYBODAETH YCHWANEGOL

Polisiau a Dogfennau Cysylltiedig

Polisi Cyfrinachedd a Diogelu Data

Polisi Amddiffyn Plant

Polisi Staffio

Polisi Iechyd a Diogelwch

Caban Y Faenol CYF

Cysylltiadau Defnyddiol

Ymddiriedolaeth **Ann Craft**, Gwefan yn cynnig gwybodaeth a chefnogaeth ar ddiogelu oedolion bregus a phlant anabl. <https://www.anncrafttrust.org/>

Byw Heb Ofn, gwefan Llywodraeth Cymru sy'n cynnig cyngor a chymorth ar drais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol. <https://gov.wales/live-fear-free>

Dewis Cymru, Gwefan sy'n darparu gwybodaeth a chyngor am les <https://www.dewis.wales>

Gofal Cymdeithasol Cymru. Polisi a gweithdrefnau interim ar gyfer amddiffyn oedolion agored i niwed rhag camdriniaeth. <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau/polisi-a-gweithdrefnau-interim-cymru-ar-gyfer-amddiffyn-oedolion-syn-agored-i-niwed-rhag-camdriniaeth>

Gweithdrefnau Diogelu Cymru. Mae'r gweithdrefnau'n manylu ar rolau a chyfrifoldebau hanfodol ymarferwyr er mwyn sicrhau eu bod yn diogelu plant ac oedolion sy'n dioddef, neu sydd mewn perygl o ddioddef camdriniaeth, esgeulustod neu fathau eraill o gamdriniaeth. Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru yn llywio'r holl weithdrefnau diogelu ac maent yn berthnasol i bob ymarferydd a rheolwr sy'n gweithio yng Nghymru – boed yn gyflogedig gan asiantaeth ddatganoledig neu heb ei datganoli, yn gyflogedig neu'n ddi-dâl. Dim ond ar-lein y mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru ar gael, drwy wefan neu ap ffôn symudol. http://www.myguideapps.com/projects/wales_safeguarding_procedures/default/

Swyddfa Gartref. Canllawiau Ymarferol Masnachu Pobl. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/181550/Human_Trafficking_practical_guidance.pdf

Rhifau Ffôn Defnyddiol

Llinell Gymorth Byw Heb Ofn: 0808 80 10 800

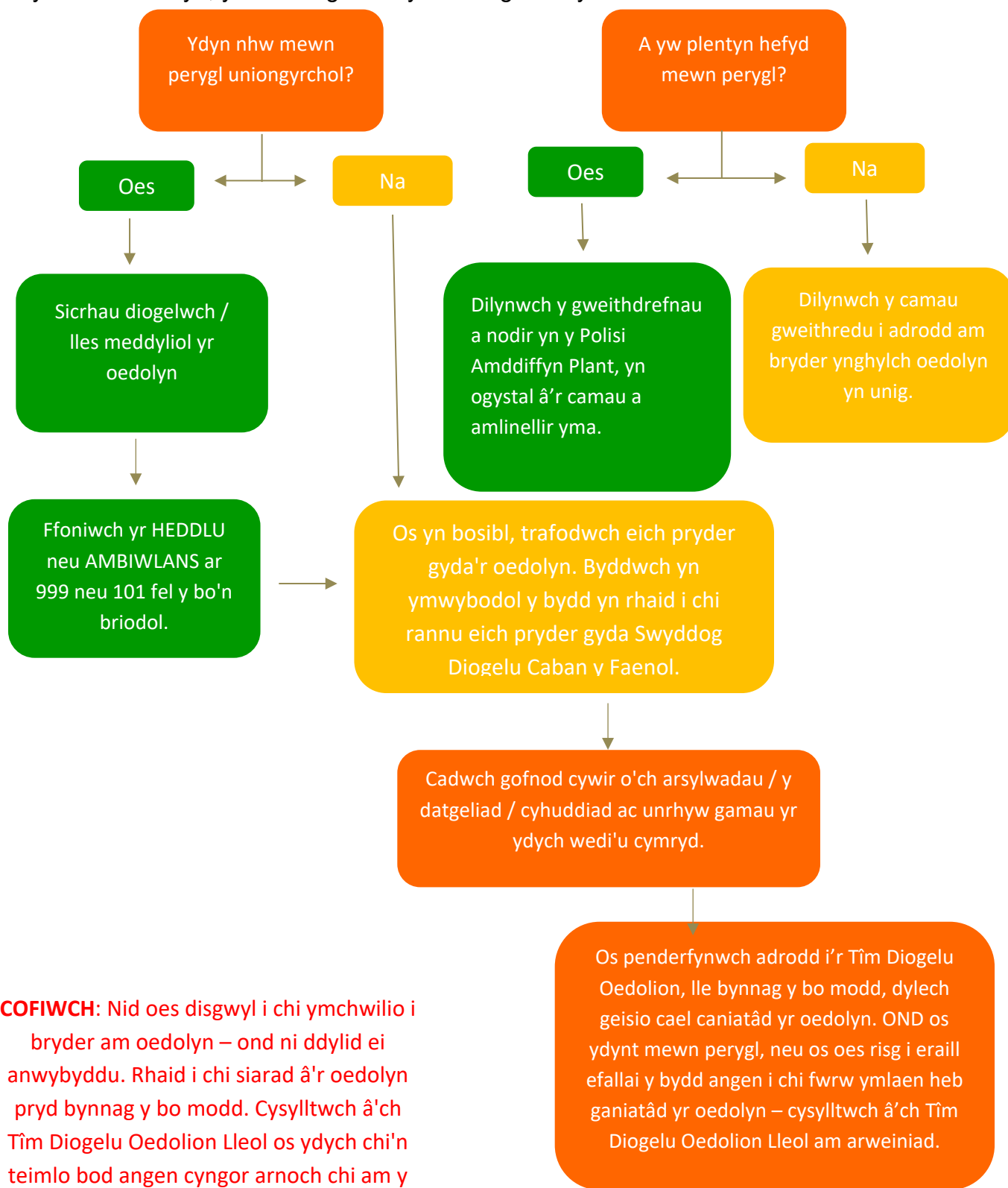
Parch: 0808 80 24 040

Llinell Gymorth Gwrthderfysgaeth: 0800 789 321

Caban Y Faenol CYF

ATODIAD 1: SIART LLIF: Trais yn erbyn Menywod, Trais Rhywiol a Cham-drin Domestig

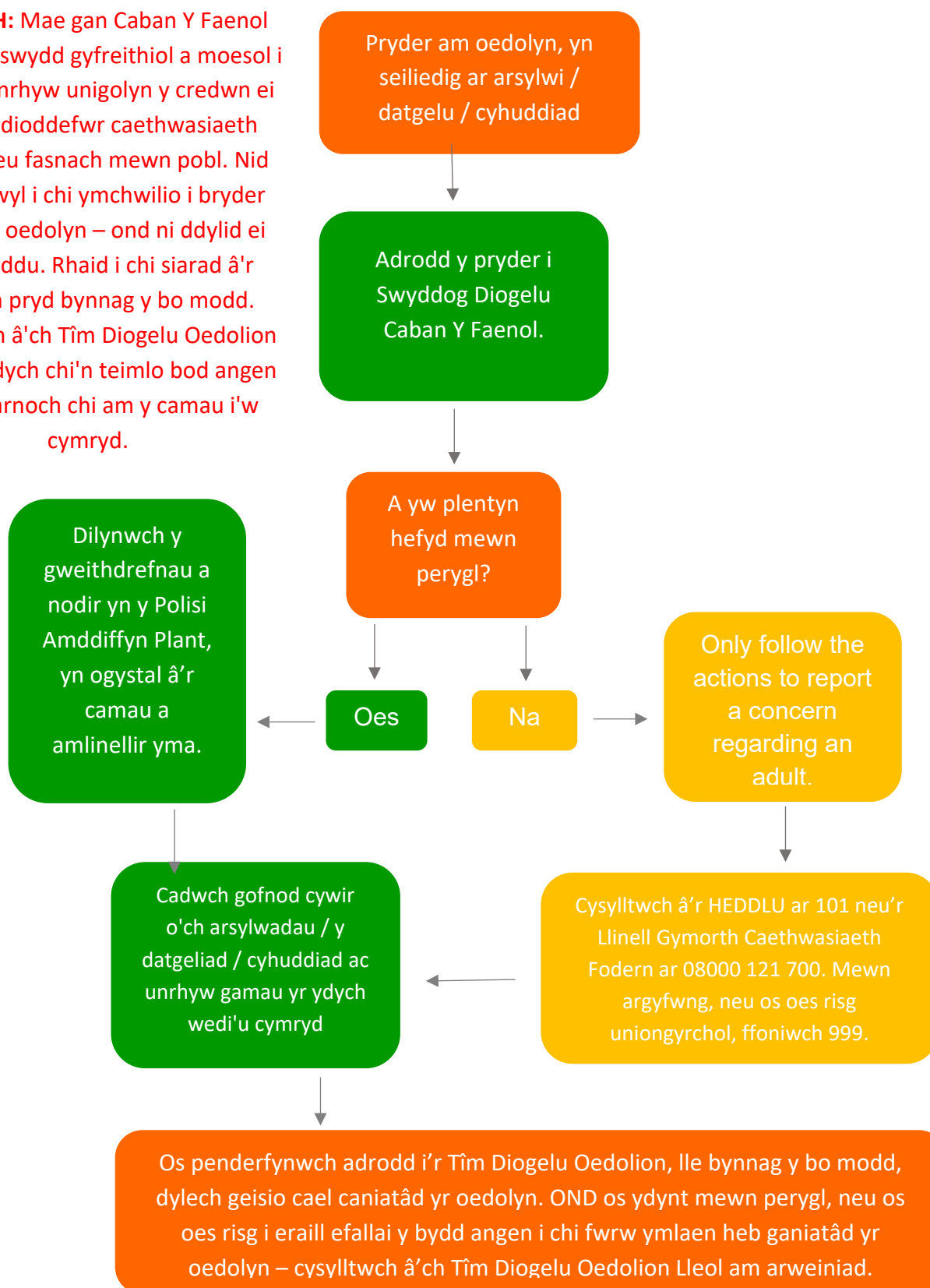
Pryder am oedolyn, yn seiliedig ar arsylwi / datgelu / cyhuddiad

Caban Y Faenol CYF

ATODIAD 2: SIART LLIF: Masnachu Pobl a Chaethwasiaeth Fodern

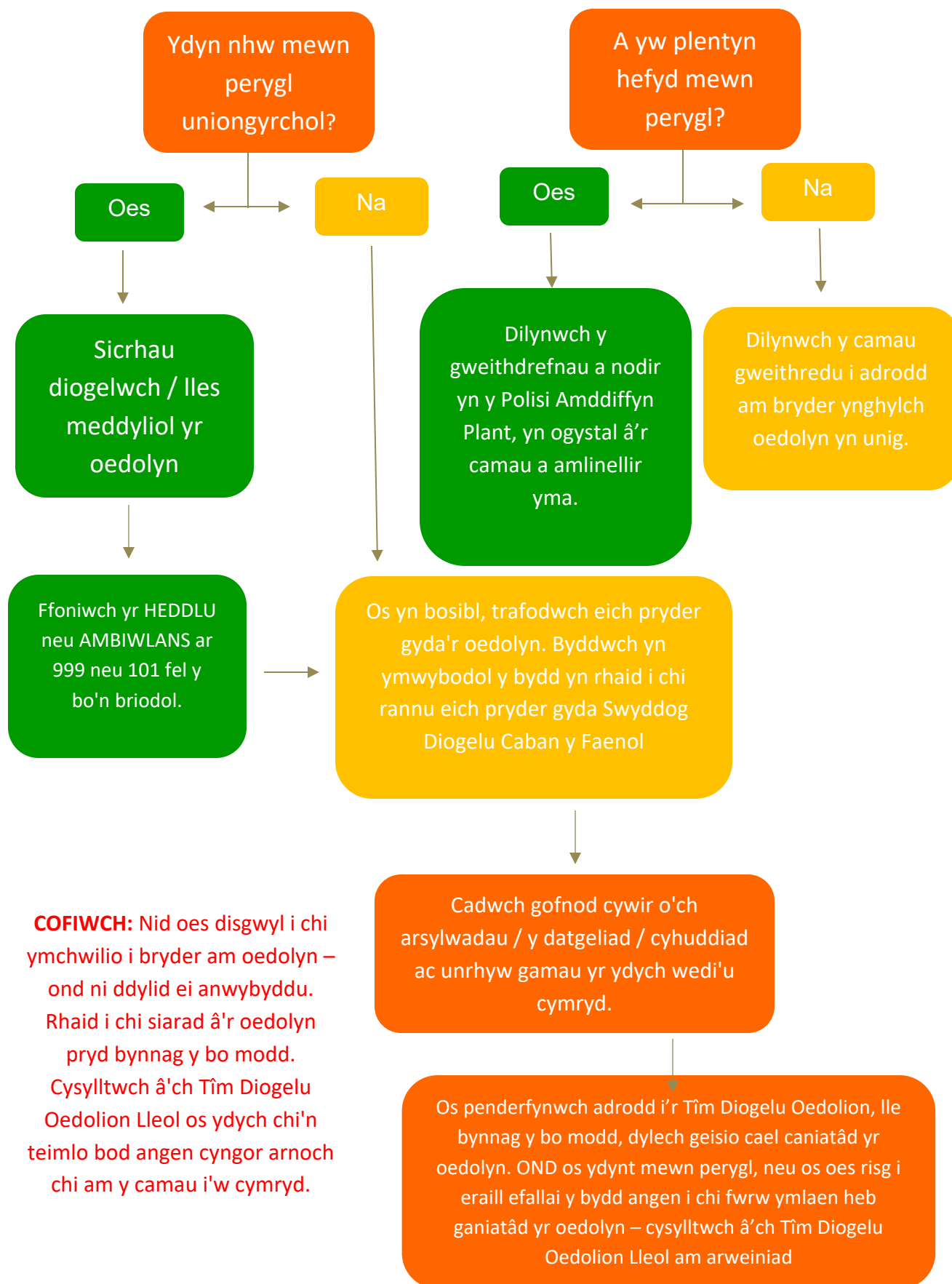
COFIWCH: Mae gan Caban Y Faenol CYF ddyletswydd gyfreithiol a moesol i riportio unrhyw unigolyn y credwn ei fod yn ddioddefwr caethwasiaeth fodern neu fasnach mewn pobl. Nid oes disgwyl i chi ymchwilio i bryder ynghylch oedolyn – ond ni ddylid ei anwybyddu. Rhaid i chi siarad â'r oedolyn pryd bynnag y bo modd. Cysylltwch â'ch Tîm Diogelu Oedolion Lleol os ydych chi'n teimlo bod angen cyngor arnoch chi am y camau i'w cymryd.

Caban Y Faenol CYF

ATODIAD 3: SIART LLIF: Iechyd Meddwl a Lles

Pryder am oedolyn, yn seiliedig ar arsylwi / datgelu / cyhuddiad

Caban Y Faenol CYF

ATODIAD 4: SIART LLIF: Adrodd am Bryder o dan y Ddyletswydd 'ATAL' (gwrthderfysgaeth)

